

Experimental and Numerical Investigation of Droplet Flow in Plastic and Metallic Wire Mesh Demisters

ARTICLE INFO

Article Type Original Research

Authors Hosseinnejad F.¹*MSc,* Kouhikamali R.^{*1}*PhD*

How to cite this article Hosseinnejad F, Kouhikamali R. Experimental and Numerical Investigation of Dropter Flow in Plastic and Metallic Wire Mesh Demisters. Modares Mechanical Engineering. 2020; 20(8):2029-2043.

ABSTRACT

In the current study, experimental and numerical methods have been used to investigate the pressure drop and the separation efficiency of wire mesh demisters in an air-water system. Using the designed and manufactured experimental model, various parameters such as air velocity, packing density, and wire diameter in plastic and metallic demisters have been studied. Numerical simulation was carried out in two-dimensional and transient form using K-epsilon (k-ε) turbulence model in commercial software ANSYS Fluent and validated against experimental results. The Eulerian-Lagrangian discrete phase model was also used to simulate the water droplet trajectory at diameters of 0.2 and 0.05mm. The numerical simulation results are sufficiently accurate compared to the experimental data. The numerical solver predicts separation efficiency with error of about 20% and pressure drop with error of less than 20% compared to experimental data. The numerical simulation results show that increasing the diameter of water droplets at higher air velocities and higher packing densities is more effective and increases the separation efficiency up to 36%. Also, increasing the packing density increases the separation efficiency for droplets with a diameter of 0.2mm and decreases the separation efficiency for droplets with a diameter of 0.05mm. The results show that the separation efficiency of plastic demister is more than the separation efficiency of metallic demister and in lower packing densities, the use of plastic demister is advisable.

Keywords Wire Mesh Demister; Packing Density; Wire Diameter; Diameter of Water Droplets; Separation Efficiency; Pressure Drop

¹Energy Conversion Department, Mechanical Engineering Faculty, University of Guilan, Rasht, Iran

*Correspondence

Address: Energy Conversion Department, Mechanical Engineering Faculty, University of Guilan, Rasht, Iran. *Phone*: +98 (13) 33690484

Fax: +98 (13) 33690271 kouhikamali@guilan.ac.ir

Article History

Received: October 05, 2019 Accepted: May 15, 2020 ePublished: August 15, 2020

CITATION LINKS

[1] Applied process design for chemical and petrochemical plants [2] Performance of wire mesh mist eliminator [3] Operation and dynamic behavior of wire mesh pads [4] Numerical simulation of vapor flow and pressure drop across the demister [5] Numerical study of performance of wire mesh mist eliminator [6] Experimental and numerical evaluation of the performance of a novel compound demiste [7] Effects of layers and holes on performance of wire mesh packing [8] Eulerian-lagrangian modeling and computational fluid dynamics simulation of wire mesh demisters in MSF plants [9] Effects of wave length and number of bends on the performance of zigzag demisters with drainage channels [10] Study of the separation efficiency of a demister vane with response surface methodology [11] Optimization of vane mist eliminators [12] Numerical analysis of curved vane demisters in estimating water droplet separation efficiency [13] Regression analysis of a curved vane demister with Taguchi based optimization [14] Numerical study on the penetration of droplets in a zigzag demister [15] An analytical model for droplet separation in vane separators and measurements of grade efficiency and pressure drop [16] Numerical and experimental investigation of the effect of droplet collision regime to surface on the performance of the separation of water droplets from air in a zigzag demister [17] ANSYS **FLUENT Theory Guide**

Copyright© 2020, TMU Press. This open-access article is published under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License which permits Share (copy and redistribute the material in any medium or format) and Adapt (remix, transform, and build upon the material) under the Attribution-NonCommercial terms.

۲۰۳۰ فرهاد حسیننژاد و رامین کوهی کمالی ــ

مطالعه عددی و آزمایشگاهی جریان قطرهای در دمیسترهای شبکه سیمی فلزی و پلاستیکی

فرهاد حسيننژاد MSc

گروه تبدیل انرژی، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه گیلان، رشت، ایران **رامین کوهیکمالی[•] PhD**

گروه تبدیل انرژی، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

چکیدہ

در مطالعه حاضر با استفاده از روشهای عددی و آزمایشگاهی به بررسی اُفت فشار و بازده جداسازی دمیسترهای شبکه سیمی در یک سیستم آب- هوا پرداخته شده است. با استفاده از مدل آزمایشگاهی طراحی و ساختهشده، پارامترهایی نظیر سرعت هوا، چگالی فشردگی و قطر سیم شبکه در دمیسترهایی از جنس فلزی و پلاستیکی مورد مطالعه قرار گرفته است. شبیه سازی عددی به صورت دوبعدی و حالت گذرا با استفاده از مدل آشفتگی کی- اپسیلون در نرمافزار انسیس فلوئنت انجام و با نتایج آزمایشگاهی اعتبارسنجی شد. همچنین از مدل فاز گسسته با دیدگاه اویلری- لاگرانژی برای شبیهسازی مسیر حرکت قطرات آب در قطرهای ۲/۰ و ۵۰/۰میلیمتر استفاده شد. نتایج شبیهسازی عددی در مقایسه با نتایج آزمایشگاهی از دقت قابل قبولی برخوردار است. حلگر عددی، بازده جداسازی را با خطای حدود ۲۰% و اُفت فشار را با خطایی کمتر از ۲۰%، نسبت به دادههای آزمایشگاهی پیشبینی میکند. نتایج شبیهسازی عددی نشان میدهد افزایش قطر قطرات آب در سرعتهای بالاتر و چگالیهای فشردگی بیشتر، موثرتر بوده و موجب افزایش بازده جداسازی تا حدود ۳۶% میشود. همچنین افزایش چگالی فشردگی برای قطراتی با قطر ۲/۰میلیمتر باعث افزایش بازده جداسازی و برای قطراتی با قطر ۵۰/۰۵میلیمتر موجب کاهش بازده جداسازی میشود. نتایج نشان میدهند که بازده جداسازی دمیستر پلاستیکی بیشتر از دمیستر فلزی است و در چگالیهای فشردگی پایین تر، استفاده از آن توصیه میشود.

کلیدواژهها: دمیستر شبکه سیمی، چگالی فشردگی، قطر سیم، قطر قطرات آب، بازده جداسازی، افت فشار

> تاریخ دریافت: ۲/۱۳۹۹ تاریخ پذیرش: ۲/۲۶-۱۳۹۹ ^{*}نویسنده مسئول: kouhikamali@guilan.ac.ir

مقدمه

جداسازی موثر گاز و مایع یکی از نیازهای اصلی در فرآیندهای صنعتی است. وسیله حذف قطرات که دمیستر (Demister) نامیده میشود، در بسیاری از کاربردهای صنعتی جهت بهدامانداختن قطرات مورد استفاده قرار میگیرد. دو نوع اصلی حذفکنندههای قطرات، دمیسترهای شبکه سیمی و زیگزاگی هستند. تفاوت عمده میان این دو نوع در دامنه قطر قطراتی است که هر کدام میتوانند بهنحو مناسبی جمعآوری کنند. شبکههای سیمی میتوانند از مواد مختلفی نظیر فلز، فایبرگلاس و پلاستیکها ساخته شوند. پلیمرهای جدیدی مانند پلیپروپلین یا پلاستیکها ساخته شوند. پلیمرهای جدیدی مانند پلیپروپلین یا سیمی قابلیت نصب بهصورت افقی برای جریان گاز عمودی و نصب بهصورت عمودی برای جریان گاز افقی را دارا هستند.

دمیستر شبکه سیمی، یک محیط متخلخل از جنس سیمهای فلزی یا پلاستیکی است که قطرات مایعی را که بهوسیله فاز گازی در حرکت هستند، جمعآوری میکند. دمیسترها اجزای مهمی در فرآیند آبشیرینسازی حرارتی نظیر تبخیر چندمرحلهای هستند. عملکرد دمیسترها با بازده جداسازی قطرات و اُفت فشار گاز ارزیابی میشود. مشخصه اصلی دمیسترهای شبکه سیمی، اُفت فشار پایین، راندمان جداسازی بالا، داشتن هزینه سرمایه منطقی، ظرفیت بالا، سایز کوچک و عمر سرویس طولانی آنها است^[1]. مطالعات پیشین روی دمیسترها را میتوان به دو حوزه اصلی کارهای آزمایشگاهی و شبیهسازیهای عددی تقسیم نمود. *الدسوكى* و همكاران^[2]، مطالعه آزمايشگاهى جامعى را جهت ارزیابی عملکرد دمیسترهای شبکه سیمی انجام دادند. کارآیی دمیستر با فاکتورهایی نظیر راندمان جداسازی قطرات مایع، اُفت فشار بخار دمیستر در حالت مرطوب و سرعتهای بارگذاری و سیلابیشدن ارزیابی شد. این متغیرها بهعنوان تابعی از سرعت بخار (۰/۹۸ تا ۲/۵متر بر ثانیه)، چگالی فشردگی (۸۰/۳۱ تا ۲۰۸/۱۶ کیلوگرم بر متر مکعب)، ضخامت لایهها (۱۰۰ تا ۲۰۰میلیمتر)، قطر سیم (۲/۰ تا ۳۲/۰میلیمتر) و قطر قطرات بهدامافتاده (۱ تا ۵میلیمتر) اندازهگیری شدند. ستکلیو و همکاران^[3]، توزیع بهدامافتادن مایع، اُفت فشار، راندمان جداسازی و مشخصات جدایش قطرات را در شش نوع مختلف از دمیسترهای شبکه سیمی بهصورت آزمایشگاهی مورد مطالعه قرار دادند. وضعیت بهدامافتادن مایع حداقل در پنج نقطه از درون شبكه ثبت شد. توزيع بهدامافتادن قطرات مايع درون صفحات شبکه نسبت به زمان مورد بررسی قرار گرفت. همچنین آنها راندمان جداسازی و توزیع اندازه قطرات را نیز مورد مطالعه قرار دادند. جاناجره و همکاران^[4]، جریان بخار آب را در یک اتاقک تبخیر از تبخیرکننده چندمرحلهای بهصورت عددی شبیهسازی نمودند و اُفت فشار در جریان گذرا از دمیستر را با روشهای عددی بهدست آوردند. آنها سرعت اولیه بخار در مرز ورودی را یکنواخت در نظر گرفتند. همچنین دمیستر بهعنوان یک محیط متخلخل و جریان بخار آب بهصورت تکفاز در بررسی آنها در نظر گرفته شد. *کوهیکمالی* و همکاران^[5]، اثرات هندسه و شرایط عملکردی را بر اُفت فشار و راندمان جداسازی دمیسترهای شبکه سیمی، بهصورت عددی مورد بررسی قرار دادند. اثرات متغیرهای گوناگونی مثل سرعت بخار (۱ تا ۲۰متر بر ثانیه)، چگالی فشردگی (۱۰۰ تا ۲۵۰متر مكعب بر ثانيه)، ضخامت دميستر (۲۰۰ تا ۳۰۰سانتیمتر)، قطر سیم (۱/۰ تا ۳/۰میلیمتر)، قطر قطرات بهدامافتاده (۱ تا ۳میلیمتر) و هندسه سیمها روی راندمان جداسازی دمیستر و اُفت فشار جهت ارزیابی کارآیی آنها مورد مطالعه قرار گرفت. *لیو* و همکاران^[6]، یک طرح جدید ترکیبی را که شامل میلههایی بهعنوان دمیستر شبکه سیمی و صفحاتی بهعنوان دمیستر زیگزاگی جهت استفاده در فرآیند آبشیرینکنسازی چندمرحلهای را بهصورت تجربی و عددی ارزیابی نمودند. در مقایسه با هر یک از

دمیسترهای شبکه سیمی و زیگزاگی بهطور جداگانه، دمیستر ترکیبی راندمان جداسازی بالاتری داشته و کمترین نوسان را برای دامنه وسیعی از سرعتهای گاز بههمراه داشته است. همچنین دمیستر ترکیبی اُفت فشار حالت خشک بیشتری داشته اما در کاربردهای صنعتی این موضوع قابل پذیرش است. *یائو* و همكاران[7]، به بررسی اثر تعداد لایهها و سوراخها بر عملكرد دمیسترهای سیمی که به شکل منظمی روی هم قرار گرفتهاند، پرداختند و اُفت فشار، سرعت سیلابیشدن و راندمان انتقال جرم دو نوع دمیستر را بررسی نمودند. نتایج آزمایشات آنها نشان داد که افزایش تعداد لایههای شبکه سیمی میتواند راندمان انتقال جرم را در دمیسترهای روی هم قرارگرفته بهبود بخشد اما ظرفیت جذب قطرات آب را کاهش دهد. از طرف دیگر، افزایش اندازه سوراخهای روی سطح دمیستر میتواند ظرفیت جذب قطرات آب را بهبود ببخشد ولى راندمان انتقال جرم را كاهش دهد. *الفوليج* و همکاران^[8]، از مدل اویلری- لاگرانژی (دوبعدی و پایدار) جهت شبیهسازی جریان بخار آب و قطرات آب شور در دمیستر استفاده نمودند. دامنه محاسباتی شامل فضای بخار در پایین دمیستر، فضای بخار در بالای دمیستر، و دمیستر بوده که ناحیه مربوط به دميستر بهصورت دسته لوله مدل شد. تحليل حساسيت مدل آنها نشان داد، سرعت بخار بهعنوان پارامتر اصلی بر عملکرد دمیستر تاثیر میگذارد. مدل ارایهشده با دادههای یک کارخانه واقعی آبشیرین کن سازی و همچنین اطلاعات موجود در تحقیقات پیشین اعتبارسنجی شد. *حامدیاستخرسر* و همکاران^[10]، به بررسی عددی اثر تعداد خمها و طول مسیر خمهای موجیشکل بر راندمان جداسازی و اُفت فشار در یک دمیستر زیگزاگی با کانال تخلیه پرداختند. ترکیبی از روش اویلری- لاگرانژی با مدل اثر متقابل جریانهای گردابی، برای شبیهسازی پراکندگی قطرات در جریان گازی آشفته به کار گرفته شد. آنها نتایج شبیهسازی عددی را با دادههای آزمایشگاهی موجود، جهت اعتبارسنجی مقایسه نمودند. آنها مدل انتقال تنش رینولدز را جهت شبیهسازی جریان آشفته هوا به کار گرفتند. *ژائو* و همکاران^[10]، با استفاده از نتایج یک مدل دینامیک سیالات محاسباتی، رابطهای میان راندمان جداسازی و پنج پارامتر هندسی در شرایط عملیاتی بهدست آوردند. نتایج نشان داد که نهتنها فاصله بین پرهها و سرعت جریان گاز، بلکه ارتفاع پرهها و زوایای چرخش آن اثر بیشتری بر میزان راندمان جداسازی دمیسترهای زیگزاگی دارند. *نریمانی* و شاه حسینی[11]، با استفاده از دینامیک سیالات محاسباتی، راندمان دمیسترهای زیگزاگی را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج شبیهسازی نشان داد که وابستگی قابل توجهی میان راندمان جداسازی پرهها با سرعت گاز و پارامترهای هندسی آنها وجود دارد. *ونکاتسان* و همکاران^[12]، بررسیهای عددی روی دمیسترهای زیگزاگی با استفاده از ابزارهای دینامیک سیالات محاسباتی انجام دادند تا روشهای محاسباتی به کارگرفته شده اخیر را ارزیابی و اعتبارسنجی نمایند. آنها یک دمیستر زیگزاگی منحنیشکل را که دادههای

درون کانال به هوا تزریق کردند. گزینههای متعددی در حین حل عددی بررسی و پیشنهاد شد و در نهایت ترکیب مناسبی از تنظیمات برای حلگر عددی مورد استفاده قرار گرفت. *ونکاتسان* و همکاران^[13]، به تحلیل رگرسیون با استفاده از روش حداقل مربعات پرداختند تا روابطی برای توابع هدفی چون ضریب اصطکاک و راندمان جداسازی در یک دمیستر زیگزاگی منحنیشکل که در شیرینسازی آب دریا استفاده میشود، ارایه کنند. آنها از الگوریتم تاگوچی همراه با تحلیل دینامیک سیالات محاسباتی که پیشتر توسط خودشان انجام شده بود، جهت انتخاب یارامترهای هندسی بهینه در یک دمیستر زیگزاگی منحنی استفاده کردند. آنها با استفاده از تقریبها و تکنیکهای آماری فاکتورهای مهم و کنترلکننده ضریب اصطکاک و راندمان جداسازی را تشخیص دادند. *گوان* و همکاران^[14]، یک مدل دمیستر زیگزاگی ساختند تا نحوه پراکندگی قطرات آن را مورد بررسی قرار دهند. نتایج این شبیهسازی عددی با دادههای آزمایشگاهی منتشرشده مقایسه و اعتبارسنجی شد. جریان گاز و قطرات آب بهصورت کویل یکطرفه بررسی شدند تا حرکت قطرات و اثر سرعت گاز و قطر قطرات روی راندمان جداسازی مطالعه شود. همچنین بههم پیوستن قطرات جهت بررسی راندمان کلی جداسازی مدل در نظر گرفته شد. آنها یافتند که هر چه بههم پیوستن قطرات بیشتر شود، راندمان جداسازی بهبود خواهد یافت، مخصوصاً برای قطراتی با قطر کوچک که جداسازی آنها به مساله جدی در دمیسترها تبدیل شده است. *کویمن* و همکاران^[15]، مدلهای تحلیلی جهت پیشبینی راندمان جداسازی در دمیسترهای زیگزاگی را مورد مطالعه قرار دادند و نتایج آن را با دادههای آزمایشگاهی دو مدل متفاوت هندسی از دمیسترهای زیگزاگی مقایسه نمودند. توانایی ییشبینی راندمان جداسازی، فرآیند طراحی را برای آنها ساده کرد، بهویژه اینکه تحقیقات تحلیلی منجر به شناسایی مهمترین پارامترهای هندسی و فیزیکی میشود و میتواند میزان توزیع آنها را نیز سنجش کند. *کریمی* و *کوهیکمالی*^[16]، به بررسی عددی و آزمایشگاهی تاثیر رژیم برخورد قطره با سطح بر عملکرد جداسازی قطرههای آب از هوا در دمیستر زیگزاگی پرداختند. آنها با تمرکز بر رژیم برخورد جریان در نزدیک سطح، تاثیر پارامترهای جریان و هندسه پره را بر راندمان جداسازی و اُفت فشار بررسی نمودند. همچنین نتایج حلگر عددی با دادههای آزمایشگاهی را اعتبارسنجی کردند. نتایج نشان داد، با افزایش سرعت جریان گاز راندمان جداسازی کاهش خواهد یافت. همچنین آنها یافتند با افزایش زاویه راس پره، اُفت فشار جریان افزایش خواهد یافت. این پژوهش نیز به بررسی عملکرد دمیسترهای شبکه سیمی به روش آزمایشگاهی و عددی خواهد پرداخت. تغییرات در هندسه و یا تعویض مواد سازنده دمیسترها عامل مهمی در موضوع کاهش هزينهها است كه بررسی خواهد شد. همچنين مطالعات امکانسنجی جهت بررسی امکان جایگزینی دمیسترهای پلاستیکی

دستگاه آزمایش و روش انجام آزمونها

مدل آزمایشگاهی یک واحد آزمون دمیستر شبکه سیمی، جهت اندازهگیری دقیق پارامترها، طراحی و ساخته شد. دستگاه آزمایش جهت آزمون در حالت جریان گاز افقی گذرنده از روی لایههای عمودی دمیستر طراحی شد که در شکل ۱ نشان داده شده است. در سیستمهای طراحی شد که در شکل ۱ نشان داده شده است. بهعنوان فاز مایع بهدنبال جریان هوا کشیده میشوند. شکل ۲ شماتیک کلی دستگاه آزمایش را نشان میدهد که شامل تجهیزات سیستم است. این سیستم شامل یک کانال از جنس کربن استیل گالوانیزه شده، یک کانال شفاف از جنس پلکسی گلاس، یک دمنده تامین هوا، پمپ گردش آب، دمیستر شبکه سیمی، یک نازل جهت توزیع قطرات آب، یک اینورتر (مبدل فرکانس) و یک تانک آب است. بخش شفاف کانال دارای سطح مقطع ۲۵۰×۲۰۰۰ و طول

قطرات آب از طریق یک نازل پاششکننده از بالادست و به شکل مخروطی پراکنده و درون کانال تزریق میشود. یک دمنده شعاعی جهت تامین جریان هوای لازم مورد استفاده قرار گرفته که مجهز به یک مبدل فرکانس جهت تغییر و تنظیم دور چرخش است. سرعت جریان هوا بهوسیله یک بادسنج دستی اندازهگیری میشود.

آب درون کانال از طریق یک پمپ سانتریفیوژ تامین شده و بهوسیله یک نازل یاششکننده در سرتاسر کانال تزریق میشود. دبی آب بهوسیله یک روتامتر شناور اندازهگیری میشود. یک گیجفشار برای اندازهگیری فشار آب ورودی به دهانه نازل پاشش آب در نظر گرفته شد. صفحات دمیستر همگی درون یک جعبه با عرض ۱۰۰میلیمتر قرار گرفتند که این بخش شفاف بوده تا امکان بازرسی دیداری از عملکرد دمیسترها را فراهم آورد. قطرات آبی که از صفحات شبکه سیمی عبور میکنند و در پشت جعبه دمیستر روی کانال جاری میشوند، در یک سطل مدرج جمع آوری شده و بدین ترتیب میتوان میزان جریان خروجی آب ردشده از صفحات دمیسترها را اندازهگیری نمود. برای اندازهگیری میزان اُفت فشار، از یک نشان گر عقربهای و لولههای پیتوت نصب شده در منطقه ورودی به جعبه دمیستر و خروجی از آن استفاده میشود. در این آزمایشات حالت پایدار، حالتی است که میزان جریان قطرات آب عبوركرده از جعبه دميستر و راهيافته به سطل مدرج جمع آوري با زمان تغییر نکند و در حین فرآیند اندازهگیری ثابت بماند. پس از رسیدن به حالت پایدار، در مدتزمان ۲دقیقه، میزان جریان آب خروجی ردشده از دمیسترها، جهت محاسبه بازده جداسازی قرار میگیرد. دو نوع دمیستر فلزی (فولاد زنگنزن) و پلاستیکی (یلیاتیلن چگالی بالا)، مورد آزمون واقع شد که در شکل ۳ نمایش داده شدهاند.

شکل ۱) نمایی از دستگاه آزمایشگاهی و اجزای تشکیلدهنده سیستم

شکل ۲) شماتیک بستر آزمایشگاهی جهت آزمون در حالت جریان گاز افقی گذرنده از روی لایههای عمودی دمیستر

(ب)

شکل ۳) انواع دمیسترهای مورد بررسی؛ الف) شبکه سیمی فلزی، ب) شبکه سیمی پلاستیکی

خصوصیات هندسی دمیسترهای شبکه سیمی در جدول ۱ مشخص شده است. دمیسترها در فاصله ۹۵۰میلیمتری جلوی نازل پاشش آب، درون کانال قرار گرفتهاند. قطر سیم دمیسترها ۳/۰ و ۱/۹میلیمتر بود. برای رسیدن به چگالی فشردگی مورد نظر میتوان هر تعداد از این لایهها را کنار هم قرار داد.

جدول ۱) پارامترهای هندسی و ابعاد دمیستر شبکه سیمی پلاستیکی و فلزی

پارامترها -	دمیستر شبکه سیمی	
	فلزى	پلاستیکی
ابعاد شبکه (mm)	Υ/λ×Υ/λ	1V/0×1V/Δ
قطر سیم (mm)	٥/٣	١/٩
وزن صفحه (g)	٣٠	۲۲

چگالی فشردگی بهعنوان یک پارامتر مهم مورد بررسی قرار گرفت. این پارامتر بهصورت زیر تعریف میشود:

چگالی فشردگی در آزمایشات، ۵۰ تا ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب بود. میزان جریان آب از طریق یک شیر کنترلشده و دبی آب پاشششده به درون کانال ۹۵/۰متر مکعب بر ساعت بوده و در کلیه آزمایشات ثابت است. سرعت جریان هوا بهعنوان یک متغیر در محدوده ۶ تا ۱۰متر بر ثانیه در نظر گرفته شد. آزمایشات در دمای محیط و فشار اتمسفر انجام شد. جمعآوری اطلاعات و اندازهگیریها برای هر آزمون حداقل سه بار تکرار شد و میانگین

Volume 20, Issue 8, August 2020

مقادیر، مبنای محاسبات بازده قرار گرفت. کلیه پارامترهای آزمایش، نظیر دبی جریان ورودی و خروجی و اختلاف فشار روی یک فایل اکسل ثبت شده و این فایل بهصورت اتوماتیک بازده جداسازی و اُفت فشار را محاسبه نمود. چنان چه خطای بیشتر از ۵% در نتایج مشاهده میشد، اطلاعات بهدستآمده حذف، و آزمایش تکرار میشد.

روش حل عددی معادلات حاکم و شرایط مرزی

شبیهسازی عددی جهت مطالعه بازده جداسازی و اُفت فشار با استفاده از روش حجم محدود در نرمافزار انسیس فلوئنت انجام شد. محاسبات شبیهسازی بر پایه فرضیات زیر صورت گرفته است: ۱- ارتفاع لایههای دمیستر بسیار بیشتر از قطر سیمها است و شبیهسازی بهصورت دوبعدی است.

 ۲- بهدلیل سرعت جریان هوای پایین، فرض تراکمناپذیربودن جریان هوا صحیح است.

۳- قطرات آب پس از برخورد با میلهها به سرعت جمع شده و از میدان حل خارج میشوند.

مدل فاز گسسته، رویکرد اویلری- لاگرانژی را دنبال میکند. هوا بهعنوان فاز پیوسته با حل معادلات ناویر- استوکس تحلیل میشود. در حالی که قطرات آب بهعنوان فاز گسسته با ردیابی تعداد زیادی از قطرات در میدان جریان، تحلیل و محاسبه میشود. فرض پایهای این مدل این است که کسر حجمی فاز گسسته بسیار

۲۰۳۴ فرهاد حسیننژاد و رامین کوهی کمالی

کمتر از فاز پیوسته باشد. میدان جریان بهصورت دوبعدی، گذرا و آشفته فرض شده است. شبیهسازی بهصورت کوپل دوطرفه است چون فاز گسسته بر روی فاز پیوسته تاثیر میگذارد. سرعت فاز گسسته با نوشتن معادله تعادل نیروهایی که بر قطره وارد میشود، پیشبینی میشود. معادله حرکت قطرات آب بهصورت زیر است:

$$\frac{du_p}{dt} = F_D \left(u - u_p \right) + \frac{g(\rho_p - \rho)}{\rho_p} + F \tag{(Y)}$$

u سرعت فاز هوا، u_p سرعت ذره، F عبارت نیروی اضافی بر واحد جرم ذره (ناشی از گرادیان فشار، نیروی براونین، جرم مجازی و غیره) و $F_D(u-u_p)$ نیروی درگ بر واحد جرم است که بهصورت زیر محاسبه میشود:

$$F_D = \frac{18\mu}{\rho_p d_p^2} \cdot \frac{c_D Re}{24} \tag{(4)}$$

 ho_p فریب درگ، μ گرانروی دینامیکی هوا، ho چگالی هوا، ho_D خریب درگ، ho_p عدد رینولدز چگالی قطرات آب و d_p قطر قطره آب است. Re عدد رینولدز نسبی است که بهصورت زیر تعریف میشود:

$$Re = \frac{\rho d_p |u - u_p|}{\mu} \tag{(\xi)}$$

معادلات بقای جرم و ممنتوم به صورت زیر استخراج می شوند: $\frac{\partial \bar{\rho}}{\partial r} + \frac{\partial \bar{\rho} u_l}{\partial r} = 0$ (۵)

$$\frac{\partial t}{\partial p \overline{u_i}} - \frac{\partial x_i}{\partial x_j} \left(\rho \overline{u_i u_j} \right) = -\frac{\partial p}{\partial x_i} + \frac{\partial \tau_{ij}}{\partial x_j} + \bar{\rho} g_i + S_{x_i} \tag{8}$$

$$\tau_{ij} = -\bar{\rho}\delta_{ij} + \mu \left(\frac{\partial \bar{\rho}u_i}{\partial x_j} + \frac{\partial \bar{\rho}u_j}{\partial x_i}\right) - \bar{\rho}\overline{\dot{u}_i \dot{u}_j} \tag{Y}$$

t زمان، x_i مختصات کارتزین (۲ و i = i)، u_i مولفههای سرعت در جهت x_i مختصات کارتزین (۲ و i = i)، u_i مولفههای f_{ij} مولفه در جهت x_i مولفه مای تانسور تنش، P فشار، S عبارت چشمه ناشی از تاثیر ذرات (فاز گسسته) روی فاز پیوسته، $\hat{u}_i$ نوسان سرعت حول سرعت متوسط $\bar{u}_i$ و عبارت $\bar{\mu}_i \overline{u_j}$ به عنوان تنش رینولدز است و با استفاده از سرعت متوسط نسبت به گران روی گردابی در جریان آشفته تعریف می شود:

$$-\rho \overline{\dot{u}_{i} \dot{u}_{j}} = \mu_{t} \left(\frac{\partial \overline{\rho u_{i}}}{\partial x_{j}} + \frac{\partial \overline{\rho u_{j}}}{\partial x_{i}} \right) - \frac{2}{3} \rho k \delta_{ij} \tag{A}$$

انرژی جنبشی، arsigma نرخ اتلاف آشفتگی و μ_t گرانروی آشفتگی k است و بهصورت زیر تعریف میشود:

$$u_t = c_\mu \frac{f_\mu \rho k^2}{\varepsilon} \tag{9}$$

و $_{\mu}$ و $_{\mu}$ ثابتهای تجربی هستند. معادلات برای انرژی جنبشی و نرخ تلفات جریان آشفته بهصورت زیر هستند:

$$\frac{\partial \rho_k}{\partial t} + \frac{\partial \rho \overline{u_i} k}{\partial x_i} = \frac{\partial}{\partial x_i} \left(\mu + \frac{\mu_t}{\sigma_k} \right) \frac{\partial k}{\partial x_i} + P_k - \rho \varepsilon + S_k \tag{10}$$

$$\frac{\partial t}{\partial t} + \frac{\partial x_i}{\partial x_i} = \frac{\partial x_i}{\partial x_i} \frac{\partial x_i}{\partial \varepsilon} + C_{\varepsilon 1} \frac{1}{k} P_k - \rho C_{\varepsilon 2} \frac{1}{k} + S_{\varepsilon}$$
(11)

$$S_k \quad e \quad i \leq s_k$$

$$S_k \quad e \quad i \leq s_k$$

آشفته ناشی از تاثیر فاز گسسته روی فاز پیوسته. P_k بهصورت زیر تعریف میشود:

$$P_{k} = \rho \overline{\dot{u}_{\iota} \dot{u}_{j}} \frac{\partial \overline{u_{\iota}}}{\partial x_{j}} = -\mu_{t} \left(\frac{\partial \overline{u_{\iota}}}{\partial x_{j}} + \frac{\partial \overline{u_{j}}}{\partial x_{i}} \right) \frac{\partial \overline{u_{\iota}}}{\partial x_{j}}$$
(1Y)

مقادیر ثابت تجربی در مدل $k-{
m \it c}$ بهصورت زیر خلاصه میشوند:

معادلات جهت رسیدن به همگرایی سریع، با الگوریتم SIMPLE حل شدهاند. برای گسستهسازی معادلات با دقت نسبی بالا از روش تقریب بالادست درجه دوم استفاده شده است. از مدل DRW برای پیش بینی پراکندگی ذرات ناشی از آشفتگی فاز پیوسته استفاده شده است. توضیح این مدل و سایر پارامترها در راهنمای نرمافزار انسیس فلوئنت موجود است^[17]. در ورودی سرعت جریان هوا یکنواخت است و سرعت قطرات آب نیز به همین میزان است. نرخ جریان جرمی مایع ورودی ۲۶۳/۰کیلوگرم بر ثانیه است. فشار خروجی، فشار اتمسفر است. در مدل دو معادلهای k-arepsilon، برای افزایش دقت محاسبات از مدل بهبود رفتار دیواره (EWT) جهت بررسی جریان سیال کنار دیواره، استفاده شد. برای استفاده از این مدل باید مش روی دیواره به اندازه کافی ریز باشد و بهعبارت دیگر مقدار مناسب +y برای این مدل باید از مرتبه ۱ باشد. مدلسازی مسیر حرکت قطرات آب با در نظرگرفتن شکست و چسبندگی ذرات در نظر گرفته شده است. برای مدلسازی شکست ذرات از مدل WAVE که برای اعداد وبر پایین مناسبتر است، استفاده شد. ذرات آب بهصورت گروهی از یک نقطه به مختصات نازل اسپری در دستگاه آزمایش، به درون دامنه حل تزريق مىشوند. طبق مشاهدات آزمايشگاهى، قطر قطرات آب، حدود ۵۰/۵ تا ۲/۵میلیمتر بوده و قطرات با سرعت مطلق ۶ تا ۱۰متر بر ثانیه و دامنه ۶۰درجه تزریق میشوند.

شرط مرزی در ورود بهصورت سرعت ثابت با توجه به سرعت جریان هوا در نظر گرفته شد و مشابه دستگاه آزمایش دو مرز خروجی مدل شد. دیوارههای کانال، دیوار با شرط عدم لغزش است که در صورت برخورد قطرات، آنها را بازگشت میدهند (Reflect). شبکههای سیمی که بهصورت دایرههای دوبعدی در بخش دمیستر بهصورت نامنظم پخش شدهاند، دیوار با شرط (Trap) در نظر گرفته شدهاند. مدل هندسی در شکل ۴ نشان داده شده است.

شکل ۴) دامنه حل و شرایط مرزی

پارامترهای هندسی D، S و L بهترتیب قطر سیم، اندازه شبکه و فاصله صفحات است که در جدول ۱ براساس جنس ارایه شده است. مقدار L وابسته به چگالی فشردگی است و براساس رابطه ۱ میتوان تعداد صفحات و فاصله آنها از یکدیگر (L) را تعیین کرد. گام زمانی و تعداد تکرار در هر گام زمانی بهترتیب ۵۰۰۰/۰ و ۴۰ در نظر گرفته شد تا مقدار باقیمانده برای معادلات مومنتوم، پیوستگی و آشفتگی بهترتیب برابر از مرتبه ^۱۰۰ ، ^۱۰۰ و ^۱۰۰ بهدست آید.

با توجه به وجود انحنای زیاد در محل سیمها، دامنه حل نیازمند شبکهبندی با اندازه بسیار ریز است. از طرفی به جهت افزایش دقت در حل عددی سعی شد تا اندازه کوچکترین مش شبکه از اندازه بزرگترین قطر ذره بیشتر نشود. با لحاظ این شرط میتوان طمینان حاصل کرد که هر ذره حداقل یک بار در هر سلول شبکه حل خواهد شد. همچنین با توجه به جریان آشفته در مدلسازی، جهت افزایش دقت و حساسیت بایستی بر روی سیمهای دمیستر از مش لایه مرزی استفاده شود. با توجه به فضای موجود بین لایههای دمیستر از تعداد چهار لایه با ضخامت لایه اول ۸/۰میلیمتر استفاده شده است تا بتوان از این شبکه برای مدلسازی قطرات با حداکثر اندازه ۲۰۰میکرون نیز استفاده کرد. در شکل ۵، شبکهبندی دامنه حل و استفاده از مش لایه مرزی بر

همان طور که مشاهده میشود تا حد امکان از شبکه چهارضلعی استفاده شده است. در کل چهار اندازه مختلف ۱، ۵/۵، ۲/۵ و ۷۰/۰میلیمتر در نظر گرفته شد که بهترتیب موجب تولید شبکه با ۱۱۷۴۵۶، ۹۵۹۲۷، ۹۵۹۲۱ و ۲۴۷۱۲۵ عدد مش، میشوند. شکل ۶، شبکهبندی از نمای نزدیک بر روی سیم را نشان میدهد.

. مطالعه عددی و آزمایشگاهی جریان قطرهای در دمیسترهای شبکه سیمی فلزی و پلاستیکی ۲۰۳۵

توزیع +۷ بر روی سیمهای دمیستر در نمودار ۱- الف نشان داده شد که با توجه به مدل آشفتگی و تابع دیواره انتخاب شده، مقدار مناسبی دارد و از مرتبه ۱ است. این نمودار برای دمیستر با چگالی فشردگی ۵۰کیلوگرم بر متر مکعب و در سرعت ۱۰متر بر ثانیه ترسیم شده است که نشان میدهد انتخاب ضخامت لایه اول ۲/۰میلیمتر مناسب است. بررسی استقلال نتایج از شبکهبندی، در چهار اندازه مختلف با ضخامت لایه مرزی برابر و اندازه شبکه متفاوت بر روی سیمهای دمیستر انجام شده است. نمودار ۱- ب استقلال نتایج از مش را برای میزان اُفت فشار کانال نشان داده است. همان طور که مشخص است، استفاده از شبکه ۲/۰ و ۱۰۰میلیمتر نتیجه اُفت فشار یکسانی دارند که برای کاهش حجم محاسبات در ادامه از مش با اندازه ۲/۰میلیمتر بر روی

شکل ۵) نمایش شبکهبندی میدان محاسباتی

امیلیمتر ۵/۰میلیمتر شکل ۶) نمایش شبکههای تولیدشده با اندازههای مختلف

۲/•میلیمتر

۰۷/۰۸میلیمتر

نمودار ۱) بررسی کیفیت شبکهبندی با استفاده از: الف) پارامتر +v، ب) استقلال نتایج از شبکه

ارایه نتایج آزمایشگاهی

اطلاعات مورد نیاز جهت ارزیابی دمیسترها، شامل بازده جداسازی و اُفت فشار است تا مقایسه دقیقی در شرایط عملیاتی مشابه بین کارآیی دمیسترهای فلزی و پلاستیکی صورت پذیرد. بررسی این نتایج، تصمیمگیری را جهت بهکارگیری دمیسترهای پلاستیکی، با صرف هزینههای کمتر بهجای دمیسترهای فلزی آسان مینماید. بازده یک دمیستر بهطور کلی، میزان کارآیی دمیستر در بهدامانداختن قطرات آب در حال عبور از آن بوده که این قطرات توسط جریان هوا حمل میشوند.

 $\eta = \frac{Q_{in} - Q_{out}}{Q_i} \times 100 \tag{1F}$

در این رابطه، $Q_{in} \in Q_{out}$ بهترتیب میزان دبی حجمی قطرات آب ورودی به کانال و میزان دبی حجمی قطرات آب ردشده از جعبه دمیستر است که این اختلاف، بیانگر دبی حجمی قطرات آبی است که توسط دمیسترها بهدام نیفتاده است. همچنین میزان افت فشار در حالت خشک، که مجموع تلفات هد جریان گاز در اثر عبور از روی دمیسترها است اندازهگیری میشود.

بررسی اثر سرعت هوا بر بازده جداسازی

بازده جداسازی بهعنوان تابعی از چگالی فشردگی در سرعتهای مختلف جریان هوا در نمودارهای ۲- الف، ۲- ب و ۲- ج نشان داده شده است. کلیه نتایج برای دو نوع دمیستر بیانگر یک روند مشابه هستند. نتایج حاصله بیشترین بازده جداسازی را در پایینترین سرعت جریان هوا نشان میدهند، بهگونهای که با افزایش سرعت جریان هوا، شاهد کاهش بازده جداسازی خواهیم بود.

علت این پدیده این است که در سرعتهای پایین تر، امکان بههم پیوستن قطرات با هم و تشکیل قطرات بزرگتر، بیشتر خواهد بود. نیروی اینرسی قطرات بزرگتر مهمترین عامل کاهش تمایل این قطرات، برای همراهی کردن با جریان هوا بوده و منجر به جداشدن آنها و خروج از مسیر جریان اصلی است. وقتی سرعت هوا بیشتر میشود، انرژی لازم برای جداکردن قطرات آب از روی سیمهای ممشود، انرژی لازم برای جداکردن قطرات آب از روی سیمهای ممشود، انرژی لازم برای جداکردن قطرات آب از روی میمهای میشود، انرژی لازم برای جداکردن قطرات آب از روی میمهای در این حالت تنها بخشی از قطرات روی سیمهای دمیستر، تشکیل فیلم مایع داده و در اثر نیروی وزن به پایین صفحه دمیستر جاری

شده و از جریان هوا جداسازی میشوند. و این دلیلی برای کاهش بازده جداسازی در سرعتهای بالا است. نتایج آزمایشات نیز موید کاهش بازده جداسازی در افزایش سرعت هوا از ۶ به ۱۰متر بر ثانیه هستند. همچنین با افزایش چگالی فشردگی شاهد افزایش بازده فشردگی با کاهش مساحت فضای آزاد برای عبور جریان متناسب است. کمشدن مساحت فضای آزاد برای عبور جریان متناسب افزایش امکان برخورد قطرات به سیمها و در نتیجه بهدامافتادن افزایش امکان برخورد قطرات به سیمها و در نتیجه بهدامافتادن موید افزایش بازده جداسازی است. نتایج آزمایشات نیز موید افزایش بازده جداسازی است. نتایج آزمایشات نیز موید افزایش بازده جداسازی در افزایش چگالی فشردگی از ۵۰ به موید افزایش بازده جداسازی در افزایش چگالی فشردگی از ۵۰ به موید افزایش بازده جداسازی در افزایش چگالی فشردگی از ۵۰ به موید افزایش بازده جداسازی در افزایش چگالی فشردگی از ۵۰ به موید افزایش بازده جداسازی در افزایش چگالی فشردگی از ۵۰ به موید افزایش بازده جداسازی در افزایش چگالی فشردگی از ۵۰ به دمیستر فلزی بالاتر است در حالی که در چگالی های فشردگی بالاتر، بازده جداسازی در دمیسترهای پلاستیکی و فلزی تقریباً نزدیک بههم هستند.

بررسی اثر سرعت هوا بر میزان اُفت فشار

میزان اُفت فشار در حالت خشک و بدون تزریق قطرات آب در جریان هوا بهعنوان تابعی از چگالی فشردگی در سرعتهای مختلف جریان هوا، در نمودارهای ۳- الف، ۳- ب و ۳- ج نشان داده شده است.

نتایج آزمایشات برای هر دو دمیستر نشان میدهد که اُفت فشار با افزایش سرعت هوا زیاد خواهد شد. همچنین با افزایش چگالی فشردگی تقریباً بهطور متناسب، اُفت فشار نیز افزایش مییابد. برای دمیستر پلاستیکی، در چگالی فشردگی ۲۰۰۰کیلوگرم بر متر مکعب و سرعت هوا ۱۰متر بر ثانیه، ماکزیمم اُفت فشار محسپاسکال بهدست آمده است. اُفت فشار غالباً بهدلیل اشغال فضای آزاد جهت عبور جریان یا مانعشدن از عبور جریان است. بنابراین با افزایش چگالی فشردگی بهدلیل اینکه فضای آزاد جهت عبور جریان هوا کاهش مییابد، بدیهی است که شاهد اُفت فشار بیشتری باشیم. به همین ترتیب با افزایش سرعت هوا، مقاومت نسبی میان لایههای دمیستر با جریان هوا و بهدنبال آن درگ اصطکاکی و همچنین اُفت انرژی جنبشی در اثر تغییر مسیر جریان بیشتر شده و اُفت فشار نیز افزایش خواهد یافت.

نمودار ۲) اثر سرعت هوا بر راندمان جداسازی بهعنوان تابعی از چگالی فشردگی در دمیستر پلاستیکی و فلزی؛ الف) ۶، ب) ۸، ج) ۱۰متر بر ثانیه

نمودار ۳) اثر سرعت هوا بر اُفت فشار بهعنوان تابعی از چگالی فشردگی در دمیستر پلاستیکی و فلزی؛ الف) ۶، ب) ۸، ج) ۱۰متر بر ثانیه

۲۰۳۸ فرهاد حسین نژاد و رامین کوهی کمالی ـــ ارایه نتایج شبیه سازی عددی اعتبارسنجی روش حل عددی

مهمترین بخش هر مطالعه عددی، اعتبارسنجی آن است، لذا ابتدا اعتبارسنجی نتایج شبیهسازی عددی با نتایج آزمایشگاهی ارایه شده است. اعتبارسنجی برای بازده جداسازی و اُفت فشار دمیستر یلاستیکی انجام شد و نتایج آن در نمودار ۴ ارایه شده است. نتایج بهدستآمده، نشان میدهند که شبیهسازی عددی در چگالی فشردگی ماکزیمم (۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب) دارای دقت قابل قبول و در چگالی فشردگی حداقل (۵۰کیلوگرم بر متر مکعب) دارای خطایی است که با افزایش سرعت جریان هوا، درصد این خطا افزایش مییابد. بهطوری که مشاهده میشود در بیشترین سرعت جریان هوا، خطای حل عددی تا ۲۰% نیز افزایش یافته است (نمودار ۴- الف). همچنین پیشبینی شبیهسازی عددی برای اُفت فشار در مقایسه با نتایج آزمایشگاهی، در چگالی فشردگی۵۰کیلوگرم بر متر مکعب خطایی کمتر از ۲% داشته و در چگالی فشردگی ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب خطایی حدود ۲۰% خواهد داشت (نمودار ۴- ب). دلیل این خطا در شبیهسازی عددی و اختلاف آن با نتایج آزمایشگاهی در پیشبینی میزان بازده جداسازی، در شکل ۷ نشان داده شده است.

در چگالی فشردگی حداقل، فیلم قطرات آب تشکیلشده روی شبکه دمیستر، بهدلیل افزایش سرعت جریان هوا، از سطح صفحات دمیستر جدا شده و در اثر برخورد با صفحات بعدی، قطراتی با قطر کوچکتری را تشکیل داده که امکان جداسازی این قطرات نبوده و این قطرات مجدداً با جریان هوا همراه شده و از بین صفحات دمیستر خارج میشوند و این موضوع موجب کاهش بازده جداسازی میشود. در شبیه سازی عددی با توجه به عدم امکان مدل سازی این پدیده در حالت دوبعدی (تشکیل فیلم مایع امکان مدل سازی این پدیده در حالت دوبعدی (تشکیل فیلم مایع امکان مدل سازی این پدیده در حالت دوبعدی (تشکیل فیلم مایع امکان مدل سازی این پدیده در حالت دوبعدی (تشکیل فیلم مایع امکان مدل سازی این پدیده در حالت دوبعدی (تشکیل فیلم مایع امکان مدل سازی این پدیده در حالت دوبعدی (تشکیل فیلم مایع امکان مدل سازی این پدیده در حالت دوبعدی (تشکیل فیلم مایع و میدان حل)، این اختلاف با نتایج آزمایشگاهی به وجود می آید. ام در چگالی فشردگی ماکزیمم، به دلیل تراکم بسیار زیاد صفحات، اما در چگالی فشردگی ماکزیمم، به دلیل تراکم بسیار زیاد صفحات، قطرات آب پس از برخورد با لایه های بعدی در نهایت به دام افتاده و از میدان حل خارج می شوند.

بررسی اثر قطر قطرات آب

با توجه به عدم امکان اندازه گیری دقیق قطر قطرات آب در مطالعه آزمایشگاهی، به بررسی عددی تاثیر این پارامتر بر بازده جداسازی پرداخته شد. با افزایش قطر قطرات آب، امکان برخورد قطرات آب با صفحات دمیستر و بهدامافتادن آنها توسط این صفحات بالاتر میرود. با توجه به نمودار ۵، با افزایش قطر قطرات از ۵۰/۰ به بارده جداسازی برای دمیستر پلاستیکی، از ۱۴/۶ تا ۲۴/۶% افزایش بازده جداسازی برای دمیستر پلاستیکی، از ۱۴/۶ تا ۲۴/۶% افزایش یافته است. همچنین با افزایش قطر قطرات در چگالی فشردگی یافته است. همچنین با افزایش قطر قطرات در چگالی فشردگی پلاستیکی از ۲۳/۲ تا ۳۶/۳ افزایش یافته که نشان میدهد افزایش قطر قطرات در چگالیهای فشردگی بالا موثرتر بوده است.

همچنین با افزایش سرعت جریان هوا، درصد بهبود بازده جداسازی، رشد بیشتری خواهد داشت. بنابراین میتوان گفت افزایش قطر قطرات در سرعتهای بالاتر و چگالیهای فشردگی بیشتر، موثرتر بوده و میتواند موجب افزایش بازده جداسازی تا میزان ۳۶/۳% شود. با توجه به اندازهگیری افت فشار در حالت خشک و بدون تزریق قطرات آب، بررسی پارامتر قطر قطرات بر میزان افت فشار موضوعیت نخواهد داشت.

شکل ۸ جهت نمایش توزیع قطرات آب در چگالی فشردگی ۲۰۰۰کیلوگرم بر متر مکعب با قطرهای ۵۰/۰ و ۲/۰میلیمتر در دامنه حل ارایه شده است. با وجود اینکه در هر دو حالت سرعت جریان هوا یکسان است، قطرات آب با قطر ۵۰/۰میلیمتر، در مسیر جریان هوا پخش شده و حرکتشان تابع مسیر جریان هوا بوده و شانس کمتری برای برخورد مستقیم با صفحات دمیستر داشته و بدون بهدامافتادن توسط دمیسترها از میان آنها خارج میشوند. اما قطرات آب با قطر ۲/۰میلیمتر، بهدلیل داشتن وزن بیشتر و تاثیر بیشتر نیروی گرانش بر آنها، مستقل از مسیر جریان هوا و بهطور بهدام میافتند. بنابراین بازده جداسازی برای قطرات با قطر بیشتر، افزایش خواهد یافت.

بررسی اثر چگالی فشردگی

در این بخش بهمنظور بررسی تاثیر چگالی فشردگی بر اُفت فشار و بازده جداسازی، دو چگالی فشردگی ۵۰ و ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب در سرعتهای جریان هوای ۶، ۸ و ۱۰متر بر ثانیه برای دمیستر پلاستیکی و دو قطر قطره ۵۰/۰۵ و ۲/۰میلیمتر بهصورت عددی شبیهسازی شده است (نمودار ۶). در بخش آزمایشگاهی، اثر چگالی فشردگی در سرعتهای مختلف برای قطرات آب با قطر ۲/۰میلیمتر بررسی شد و مشاهده شد که با افزایش چگالی فشردگی، بازده جداسازی افزایش مییابد که نتایج عددی نیز موید همین امر است. همچنین با افزایش سرعت جریان هوا، بازده جداسازی در هر دو چگالی فشردگی، کاهش یافته است که دلایل آن کاهش زمان ماندن قطرات آب در فضای میان دمیسترها و تشکیلنشدن فیلم مایع در اثر بههم نپیوستن قطرات آب به جهت سرعت بالا در بین لایهها بوده و دلیل دیگر انرژی برخورد بیشتر در این حالت و شکستهشدن فیلم مایع و تشکیل قطراتی با قطر کوچکتر است که امکان بهدامافتادن این قطرات بسیار کم است و هر دو پدیده منجر به کاهش بازده جداسازی خواهند شد. شبیهسازی عددی برای قطرات آب با قطر ۵۰/۰میلیمتر نیز انجام شده که نتیجه جالبی بهدست آمد. با توجه به نتایج بهدست آمده در این حالت، با افزایش چگالی فشردگی، بازده جداسازی کاهش یافته است که این موضوع برخلاف نتیجه بهدستآمده در شبیهسازی قطرات آب با قطر ۲/•میلیمتر است.

کانتور توزیع سرعت در دو چگالی فشردگی مختلف، در شکل ۹ نشان داده شده است. همان طور که در این شکل دیده میشود، در چگالی فشردگی ۲۰۰۰کیلوگرم بر متر مکعب، سرعت در فضای بین مطالعه عددی و آزمایشگاهی جریان قطرهای در دمیسترهای شبکه سیمی فلزی و پلاستیکی ۲۰۳۹ سیمها به مقدار قابل توجهی نسبت به چگالی فشردگی ۵۰کیلوگرم بر متر مكعب، افزایش یافته است. همچنین با توجه به توضیحات

مسیر جریان هوا است و بهطور مستقل حرکت نمیکنند. حال با توجه به این دو موضوع، میتوان دلیل کاهش بازده جداسازی با افزایش چگالی فشردگی در قطر قطره ۵۰/۰میلیمتر را پی برد.

نمودار ۴) اعتبارسنجی شبیهسازی عددی با نتایج آزمایشگاهی؛ الف) بازده جداسازی، ب) اُفت فشار

ارایه شده دریافتیم که مسیر حرکت قطرات با قطره کمتر، تابعی از

شکل ۷) فرار قطرات آب از صفحات دمیستر پلاستیکی و فلزی در چگالی فشردگی پایین و سرعت جریان هوای بالا

نمودار ۵) اثر قطر قطرات آب بر بازده جداسازی در سرعتهای مختلف برای دمیستر پلاستیکی؛ الف) چگالی فشردگی ۵۰کیلوگرم بر متر مکعب، ب) چگالی فشردگی ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب

Volume 20, Issue 8, August 2020

Modares Mechanical Engineering

شکل ۸) نمایش توزیع قطرات آب در دامنه حل برای چگالی فشردگی ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب در سرعت ۱۰متر بر ثانیه قطر قطرات؛ الف) ۵۰/۵۰، ب) ۲/۰میلیمتر

نمودار ۶) بررسی اثر چگالی فشردگی بر بازده جداسازی در سرعتهای مختلف و قطر قطرات آب؛ الف) ۰/۲، ب) ۵۰/۰میلیمتر

شکل ۹) کانتور توزیع سرعت ۱۰متر بر ثانیه برای دو چگالی فشردگی؛ الف)۵۰، ب) ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب

بررسی اثر جنس سیمهای شبکه

در بخش آزمایشگاهی دو جنس دمیستر شبکه پلاستیکی و فلزی با مشخصات هندسی متفاوت بررسی شدند. بهدلیل کوچکبودن قطر سیمهای دمیستر فلزی و رعایت این نکته که اندازه شبکهها در مشبندی بزرگتر از قطر قطرات در میدان حل باشند تا دقت حل عددی افزایش یابد، امکان شبیهسازی دمیستر فلزی با دقت حل مورد انتظار در حالتی که قطر قطرات آب برابر ۲/۰میلیمتر باشند، وجود نداشت. بنابراین برای مقایسه عملکرد دمیسترهای پلاستیکی و فلزی، شبیهسازی برای قطراتی با قطر ۵۰/۰میلیمتر انجام شد. همان طور که در نمودار ۳ مشاهده شد، دمیستر شبکه یلاستیکی، اُفت فشار بیشتری نسبت به دمیستر شبکه فلزی دارد. در نمودار ۷ اثر جنس شبکه بر بازده جداسازی در چگالی فشردگی ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب و سرعتهای ۶ تا ۱۰متر بر ثانیه نشان داده شده است. مشابه نتایج آزمایشگاهی، شبیهسازی عددی نیز نشان میدهد که بازده جداسازی دمیستر شبکه پلاستیکی بیشتر از دمیستر شبکه فلزی است. مطابق نتایج حاصل از شبیهسازی عددی، بازده جداسازی در سرعتهای ۶، ۸ و ۱۰متر بر ثانیه بهترتیب ۳۷/۵، ۳۳/۸ و ۲۹/۱% افزایش یافته است.

بررسی کانتورهای سرعت و فشار

کانتور سرعت در دمیستر پلاستیکی برای چگالی فشردگی ۵۰کیلوگرم بر متر مکعب و سرعت ورودی ۸متر بر ثانیه در شکل ۱۰ نشان داده شده است. همان طور که مشاهده میشود با توجه به کاهش سطح مقطع جریان، بیشینه سرعت در محل میلههای دمیستر تا حدود دو برابر نیز افزایش یافته است.

توزیع فشار در دمیستر پلاستیکی، در شکل ۱۱ نشان داده شده است. با توجه به تراکم دمیسترها و کاهش سطح مقطع، أفت

مطالعه عدی و آزمایشگاهی جریان قطرهای در دمیسترهای شبکه سیمی فلزی و پلاستیکی ۲۰۴۱ فشار در کانال ایجاد شده است. جریان هوا برای عبور از این مقطع که اُفت بالایی دارد، باید فشار قبل از دمیستر را برای انتقال سیال افزایش دهد.

کانتورهای انرژی جنبشی اغتشاشی و اتلاف گردابی اغتشاشی برای دو دمیستر شبکه فلزی و پلاستیکی، در شکل ۱۲ نشان داده شده است. مقادیر آشفتگی برای دمیستر پلاستیکی بسیار بیشتر از دمیستر فلزی است و هر چه میزان این آشفتگی بیشتر باشد، برخورد قطرات با هم و با دیوارهها بیشتر شده و در نتیجه امکان بههم پیوستن قطرات و تشکیل فیلم جریان بیشتر شده و همین امر موجب افزایش بازده جداسازی میشود.

نمودار ۲) اثر جنس دمیستر بر بازده جداسازی در چگالی فشردگی ۲۰۰کیلوگرم بر متر مکعب و قطر ذره ۵۰/۰میلیمتر در سرعتهای مختلف

شکل ۱۰) کانتور توزیع سرعت دمیستر پلاستیکی در سرعت ۸متر بر ثانیه و چگالی فشردگی ۵۰کیلوگرم بر متر مکعب

شکل ۱۱) کانتور توزیع فشار دمیستر پلاستیکی در سرعت ۸متر بر ثانیه و چگالی فشردگی ۵۰کیلوگرم بر متر مکعب

شکل ۱۲) کانتور انرژی جنبشی آشفتگی و اتلاف گردابی آشفتگی در دمیسترهای شبکه سیمی؛ الف) پلاستیکی، ب) فلزی

نتيجهگيرى

عمدهترین هدف این تحقیق، مقایسه نتایج آزمایشگاهی و شبیهسازی عددی بهمنظور بررسی بازده جداسازی و أفت فشار در دمیسترهای شبکه سیمی با دو جنس و مشخصات هندسی و ابعادی متفاوت بوده است. کاهش هزینهها و بهبود کارآیی دمیسترهای شبکه سیمی، از مهمترین نکات مورد توجه در صنعت آبشیرینسازی است. آزمایشات و شبیهسازیهای متعددی انجام شد تا در یابیم آیا میتوان دمیستر پلاستیکی را جایگزین دمیستر فلزی نمود. میدانیم دمیسترهای فلزی به مراتب گرانتر از دارای مقاومت بیشتری نسبت به خوردگی و استحکام مکانیکی بالاتری هستند. با در نظرگرفتن بازده جداسازی و میزان أفت فشار، در چگالیهای فشردگی پایینتر، استفاده از دمیستر پلاستیکی

بهجای دمیستر فلزی اقتصادیتر است و توصیه میشود. نتایج شبیهسازی عددی در مقایسه با نتایج آزمایشگاهی از دقت قابل قبولی برخوردار است. بهطوری که حلگر عددی، بازده جداسازی را با خطای حدود ۲۰% و اُفت فشار را با خطایی کمتر از ۲۰%، نسبت به دادههای آزمایشگاهی پیشبینی مینماید. نتایج شبیهسازی عددی نشان میدهد با افزایش قطر قطرات آب از ۵۰/۰ به عددی نشان میدهد با افزایش قطر قطرات آب پارامتر بسیار ۲/۰میلیمتر، بازده جداسازی تا حدود ۳۰% افزایش مییابد. شایان مهم و موثری در شبیهسازی عددی است، طوری که افزایش چگالی فشردگی برای قطراتی با قطر ۲/۰میلیمتر باعث افزایش بازده جداسازی میشود. بهطور کلی براساس نتایج حاصله میتوان گفت افزایش سرعت جریان هوا، موجب افزایش افت فشار و منابع

1- Ludwig EE. Applied process design for chemical and petrochemical plants. Houston: Gulf Publishing Company; 1977.

2- El-Dessouky HT, Alatiqi IM, Ettouney HM, Al-Deffeeri NS. Performance of wire mesh mist eliminator. Chemical Engineering Processing: Process Intensification. 2000;39(2):129-139.

3- Setekleiv AE, Helsør T, Svendsen HF. Operation and dynamic behavior of wire mesh pads. Chemical Engineering Science. 2012;68(1):624-639.

4- Janajreh I, Hasania A, Fath H. Numerical simulation of vapor flow and pressure drop across the demister. Energy Conversion Management. 2013;65:793-800.

5- Kouhikamali R, Noori Rahim Abadi SMA, Hassani M. Numerical study of performance of wire mesh mist eliminator. Applied Thermal Engineering. 2014;67(1-2):214-222.

6- Liu Y, Yu D, Jiang J, Yu X, Yao H, Xu M. Experimental and numerical evaluation of the performance of a novel compound demiste. Desalination. 2017;409:115-127.

7- Yao Y, Pavlenko AN, Volodin OA. Effects of layers and holes on performance of wire mesh packing. Journal of Engineering Thermophysics. 2015;24(3):222-236.

8- Al-Fulaij H, Cipollina A, Micale G, Ettouney H, Bogle D. Eulerian-lagrangian modeling and computational fluid dynamics simulation of wire mesh demisters in MSF plants. Desalination. 2016;385:148-157.

9- Hamedi Estakhrsar MH, Rafee R. Effects of wave length and number of bends on the performance of zigzag demisters with drainage channels. Applied Mathematical Modelling. 2016;40(2):685-699.

10- Zhao J, Jin B, Zhong Z. Study of the separation efficiency of a demister vane with response surface methodology. Journal of Hazardous Material. 2007;147(1-2):363-369.

11- Narimani E, Shahhoseini S. Optimization of vane mist eliminators. Applied Thermal Engineering. 2011;31(2-3):188-193.

12- Venkatesan G, Kulasekharan N, Iniyan S. Numerical analysis of curved vane demisters in estimating water droplet separation efficiency. Desalination. 2014;339:40-53.

13- Venkatesan G, Kulasekharan N, Muthukumar V, Iniyan S. Regression analysis of a curved vane demister with Taguchi based optimization. Desalination. 2015;370:33-43.

14- Guan L, Yuan Z, Yang L, Gu Z. Numerical study on the penetration of droplets in a zigzag demister. Environmental Engineering Science. 2016;33(1):35-43.

15- Koopmana HK, Köksoy C, Ertun Ö, Lienhart H, Hedwig H, Delgado A. An analytical model for droplet separation in vane separators and measurements of grade efficiency and pressure drop. Nuclear Engineering Design. 2014;276:98-106.

16- Karimi M, Kouhikamali R. Numerical and experimental investigation of the effect of droplet collision regime to surface on the performance of the separation of water droplets from air in a zigzag demister. Modares Mechanical Engineering. 2019;19(3):594-558. [Persian]

17- ANSYS. ANSYS FLUENT Theory Guide [Internet]. Canonsburg: ANSYS; 2015 [Unknown Cited]. Available from: Not found

کاهش راندمان جداسازی میشود. به همین ترتیب افزایش چگالی فشردگی نیز باعث افزایش اُفت فشار و افزایش بازده جداسازی خواهد شد.

تشکر و قدردانی: نویسندگان مراتب قدردانی خود را نسبت به شرکت فن نیرو به جهت ارایه کمکهای فراوان در آزمایشات اعلام میدارند.

تاییدیه اخلاقی: محتویات علمی، حاصل فعالیت علمی نویسندگان بوده و صحت و اعتبار نتایج بر عهده آنها است.

تعارض منافع: هیچ گونه تعارض منافعی با سازمانها و اشخاص وجود ندارد.

سهم نویسندگان: فرهاد حسیننژاد (نویسنده اول)، نگارنده مقدمه/ روششناس/پژوهشگر اصلی/تحلیلگر آماری/نگارنده بحث (۵۰%)؛ رامین کوهی کمالی (نویسنده دوم)، نگارنده مقدمه/روش شناس/یژوه شگر کمکی/تحلیلگر آماری/نگارنده بحث (۵۰%).

منابع مالی: هزینه خاصی استفاده نشده است.

فهرست علايم

ضریب درگ C_D

پارامتر قطر سیم (m) D

- قطر قطرہ آب (m) d_p
- عبارت نیروی اضافی بر واحد جرم ذره (Nkg⁻¹) F
  - نیروی درگ (N) F_D
  - شتاب جاذبه (ms⁻²) g
  - انرژی جنبشی (m²s⁻²) k
  - فاصله صفحات (mm) L
    - فشار (Pa) Р
  - دبی حجمی قطرات آب (m³s⁻¹) 0
    - عدد رينولدز نسبى Re
    - اندازه شبکه(mm) S
      - زمان (s) t
    - سرعت فاز پيوسته (ms⁻¹) u
      - سرعت ذره (ms⁻¹) u_p
    - سرعت متوسط (ms⁻¹) ī
    - ú
  - نوسان سرعت حول سرعت متوسط (ms⁻¹) مختصات كارتزين x

علايم يونانى

- بازده جداسازی η دلتای کرانیکر δ_{ij} تانسور تنش (Nm⁻²) τ_{ij} گرانروی دینامیکی (kgm⁻¹s⁻¹) μ
- چگالی فاز پیوسته (kgm⁻³) ρ چگالی فاز گسسته (kgm⁻³)
  - ρ_n کشش سطحی (Nm⁻¹) σ
- نرخ تلفات جریان آشفته (m²s-³) ε

زيرنويسها

- انديس جهت مختصات i, j
  - in ورودى
    - out خروجى
      - ذره р
    - آشفتگی t